

20 ปี วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด **(20 Years of the Journal of Medical Technology and Physical Therapy)**

สุพรรณ พูเจริญ

ในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นปีที่คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีอายุครบ 30 ปีนี้ วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด จะก้าวขึ้นสู่ปีที่ 21 ถือได้ว่าย่างเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว เมื่อนึกย้อนหลังถึงต้นกำเนิดของวารสาร ก็รับรู้ได้ถึงพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเป็นลำดับวารสารมีต้นกำเนิดจากการยุบรวมเอาจุลสารของชมรมเทคนิคการแพทย์ภาคอีสานในอดีตเข้ากับจุลสารวิชาการของคณะเทคนิคการแพทย์ในขณะนั้นเกิดเป็นวารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัดขึ้นในเดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2532 ซึ่งเป็นโอกาสครบรอบ 10 ปี ของการจัดตั้งคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นพอดี โดยมีรองศาสตราจารย์ชูชาติ อารีจิตรานุสรณ์ เป็นบรรณาธิการคนแรก จากนั้นจึงมีพัฒนาการมาเป็นลำดับจนถึงปัจจุบัน โดยมีคณาจารย์ในคณะผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการและประจำกองบรรณาธิการ

ปีที่	พ.ศ.	รายนามบรรณาธิการ
1 - 4	2532 - 2535	รองศาสตราจารย์ชูชาติ อารีจิตรานุสรณ์
5 - 8	2536 - 2539	รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณ พูเจริญ
9 - 12	2540 - 2543	รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรีย์ เจริญนัยกุล
13 - 16	2544 - 2547	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพรณ กิจเจริญ
17 - 18	2548 - 2549	รองศาสตราจารย์เกษแก้ว เพียรทวีชัย และ รองศาสตราจารย์ ดร.น้อมจิตต์ นวลเนตร์
19 - 20	2550 - 2551	รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณ พูเจริญ และ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย อิงพิณิจพงศ์
21 - ปัจจุบัน	2552 - ปัจจุบัน	รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณ พูเจริญ

วารสารฉบับนี้จึงเป็นวารสารวิชาการฉบับเดียวของประเทศที่ลงตีพิมพ์บทความทั้งทางด้านเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัดไปพร้อมๆ กัน ผู้อ่านวารสารจึงมีทั้งนักเทคนิคการแพทย์และนักกายภาพบำบัดที่กระจายกันอยู่ทั่วประเทศ ผู้เขียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาวารสารมาโดยตลอดนับจากรับเป็นบรรณาธิการคนที่สองต่อจากรองศาสตราจารย์ชูชาติ และกลับมาเป็นบรรณาธิการอีกครั้งในปี พ.ศ. 2550 จนถึงปัจจุบัน จึงได้เห็นการเปลี่ยนแปลงของวารสารมาโดยตลอด เนื่องจากเป็น

วารสารวิชาการที่มุ่งตีพิมพ์บทความที่มีคุณภาพ จึงจำเป็นต้องตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาต้นฉบับอย่างเข้มงวด ในอดีต การดำเนินงานของวารสารมักมีปัญหาอุปสรรคเช่นเดียวกับวารสารวิชาการอื่นๆ เช่น การขาดงบประมาณในการจัดทำ (ในระยะแรกต้องหางบประมาณในการจัดพิมพ์เอง) ขาดต้นฉบับบทความที่มีคุณภาพ และออกได้ไม่ทันตามกำหนด เป็นต้น เหตุผลเหล่านี้เป็นผลให้วารสารวิชาการหลายฉบับต้องปิดตัวลงไปแต่วารสารฉบับนี้ก็ยังมีอยู่ได้ ผู้บริหารคณะเทคนิคการแพทย์ ทั้งในอดีตและปัจจุบันเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนด้านงบประมาณจนเป็นวารสารประจำของคณะ ช่วยลดภาระของ กองบรรณาธิการในการแสวงหางบประมาณในการดำเนินงานและทำให้มุ่งพัฒนาคุณภาพของวารสารได้อย่างเต็มที่

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้กองบรรณาธิการวารสารในปัจจุบันจำเป็นต้องพัฒนาวารสารอยู่ตลอดเวลา คือ การจัดอันดับคุณภาพ ของวารสารวิชาการในประเทศ โดยอาศัยค่าดัชนีผลกระทบการอ้างอิงของวารสารไทย (TCI Impact Factor; TCI IF) ซึ่ง จัดทำโดยศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Citation Index Centre, TCI Centre) (หน่วยงานความร่วมมือระหว่าง สกว.และ สกอ.) วารสารใดที่ได้รับการประกาศค่า TCI IF สูง ถือเป็นวารสารที่มีคุณภาพสูง เนื่องจากเป็นดัชนีสำคัญที่ใช้ประกอบการ ประเมินคุณภาพและจัดอันดับวารสาร การได้ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารที่มีค่า TCI IF สูง จึงถือเป็นความสำเร็จ และเป็นเกียรติสำหรับเจ้าของผลงานด้วย TCI Centre ได้จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลวารสารไทย ให้สามารถสืบค้นได้ใน ระบบออนไลน์และรายงานค่าดัชนีผลกระทบการอ้างอิงของวารสารไทย โดยได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 และ ประกาศค่า TCI IF ของวารสารวิชาการไทยในวันที่ 15 กรกฎาคมของทุกปีต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน การประกาศข้อมูล ดังกล่าวของ TCI ต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่องทุกปี ได้ก่อให้เกิดความพยายามในการพัฒนาคุณภาพของวารสารไทยอย่างเป็น ระบบมากขึ้น

พัฒนาการของวารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัดจึงดูได้จากการจัดอันดับวารสารของ TCI Centre และจาก การประกาศค่า TCI IF ประจำปี พ.ศ. 2550 เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2551 ซึ่งถือเป็นค่า TCI IF ล่าสุดที่ใช้อ้างอิงอยู่ใน ปัจจุบัน มีวารสารวิชาการของไทยที่อยู่ในประกาศจำนวนทั้งสิ้น 137 รายการ มีวารสารที่มีค่า TCI IF รวมทั้งสิ้น 80 รายการ ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.009 - 0.326 ที่เหลืออีก 57 รายการมีค่า TCI IF เป็น 0 ทุกฉบับ วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด มีค่า TCI IF 0.133 และจัดอยู่ในลำดับที่ 9 ของวารสารวิชาการไทยที่มีค่า TCI IF สูงสุด 10 อันดับแรก ซึ่งถือเป็น พัฒนาการด้านคุณภาพของวารสารเป็นไปในทางที่ดีขึ้นมาโดยตลอด (ปี พ.ศ. 2548 มีค่า TCI IF เป็น 0 และในปี พ.ศ. 2549 มีค่าเป็น 0.043 อันดับ 39) ข้อมูลในปีล่าสุดแสดงให้เห็นว่านอกจากจะเป็นวารสารวิชาการที่ติดอยู่ใน 10 อันดับแรกแล้ว ยังถือเป็นวารสารวิชาการด้านเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัดของไทยที่มีค่า TCI IF สูงสุด (วารสารกายภาพบำบัดของ สมาคมกายภาพบำบัดแห่งประเทศไทย มีค่าเท่ากับ 0.103 อยู่ในลำดับที่ 21, วารสารเทคนิคการแพทย์ ของสมาคมเทคนิค การแพทย์แห่งประเทศไทย มีค่าเท่ากับ 0.055 อยู่ในลำดับที่ 41 และวารสารสหเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีค่า เท่ากับ 0 และอยู่ในลำดับที่ 81 เท่ากับวารสารอื่นอีก 57 รายการที่มีค่า TCI IF เป็น 0)

ผลจากการจัดอันดับดังกล่าวทำให้ สกอ.ได้ประกาศให้ทุนสนับสนุนเพื่อพัฒนาวารสารกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ 2551 จำนวน 5 ทุนๆ ละ 150,000.- บาท แก่วารสารวิชาการไทยจำนวน 5 ฉบับ โดย วารสารเทคนิค การแพทย์และกายภาพบำบัด ได้รับการคัดเลือกให้เป็น 1 ใน 5 ฉบับนี้ด้วย

ข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านคุณภาพของวารสารได้เป็นอย่างดี ปัจจุบันวารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด จัดพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ โดยได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ จาก สกอ. สถาบันการสุขภาพเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด และคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้เขียนหวังที่จะเห็นการเจริญเติบโตด้านคุณภาพของวารสารฉบับนี้ต่อไป ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย ทั้งผู้เขียนบทความ ผู้ประเมินบทความ ผู้อ่านบทความ ระบบการดำเนินงานภายในกองบรรณาธิการ ตลอดจนการสนับสนุนจากคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สมาชิกและเพื่อนร่วมวิชาชีพทุกท่าน

บรรณานุกรม

1. ชูชาติ อารีจิตราวุธ. บทบรรณาธิการ: เบื้องหลังการจัดทำวารสาร. วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด 2531; 1: 1-2.
2. ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย. (<http://tci.trf.or.th>) (Accessed on Feb 15, 2009)
3. สุพรรณ พุทธิชัย. Journal Impact Factor. วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด 2550; 19: 189-92.
4. สุพรรณ พุทธิชัย. 10 วารสารวิชาการไทยที่มีค่า Impact Factor สูงสุดประจำปี 2550. วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด 2551; 20: 157-9.